

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Prezes
Tomasz Kołodziej

J. Kwieciński
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 23.08.11
nr. 7834 podpis *JK*

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Wasze pismo z dnia:
09.08.2011 r.

Znak:
BPS/DSK-043-3962/11

Nasz znak:
P-830-DWK-4851-174-4964/WWPo-MB/2011

JK dnia:
08.2011 r.

Dotyczy: oświadczenia Pana Senatora Eryka Smulewicza

Szanowny Panie Marszałku,

W nawiązaniu do otrzymanego pisma w załączeniu przekazuję Panu Marszałkowi informację na temat kredytów preferencyjnych, gwarancji i poręczeń ARiMR, przygotowane w związku z oświadczeniem Pana Senatora Eryka Smulewicza.

Jednocześnie, zgodnie z prośbą, elektroniczna wersja odpowiedzi zostanie przekazana na wskazany w piśmie adres poczty elektronicznej.

Z poważaniem

Tomasz Kołodziej

załączniki: 1

Kredyty preferencyjne oraz gwarancje i poręczenia ARiMR

W 2011 r. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa kontynuuje realizację polityki Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie modernizacji gospodarstw rolnych, przetwórstwa produktów rolnych oraz rozwoju obszarów wiejskich. Podstawą prawną udzielania pomocy finansowej ze środków krajowych jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań ARiMR (Dz. U. Nr 22, poz. 121 ze zm.).

Podstawową formą pomocy krajowej są dopłaty do oprocentowania kredytów udzielanych przez banki współpracujące z Agencją. Kredyty te są popularnym źródłem finansowania inwestycji realizowanych w rolnictwie i przetwórstwie produktów rolnych, a także współfinansują wznawianie produkcji w gospodarstwach rolnych po szkodach wynikających z niekorzystnych zjawisk atmosferycznych. Dodatkową pomocą Agencji dla osób ubiegających się o kredyty preferencyjne, które nie posiadają wymaganych przez banki zabezpieczeń, są gwarancje i poręczenia spłaty kredytów.

Zgodnie z decyzją podjętą przez Kierownictwo Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w 2011 r. udostępnionych zostało 12 linii kredytowych z dopłatami Agencji do oprocentowania:

1. kredyty na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych, działach specjalnych produkcji rolnej i przetwórstwie produktów rolnych oraz na zakup akcji lub udziałów - Symbol nIP,
2. kredyty na zakup użytków rolnych - Symbol nKZ,
3. kredyty na utworzenie lub urządzenie gospodarstw rolnych przez osoby, które nie ukończyły 40 roku życia - Symbol nMR,
4. kredyty na realizację inwestycji w rolnictwie i przetwórstwie produktów rolnych oraz na zakup akcji lub udziałów przez grupy producentów rolnych utworzone na podstawie ustawy z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr 88, poz. 983 ze zm.) – Symbol nGP,
5. kredyty na zakup użytków rolnych przeznaczonych na utworzenie lub powiększenie gospodarstwa rodzinnego w rozumieniu ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. Nr 64, poz. 592) - Symbol nGR,
6. kredyty na realizację inwestycji w zakresie nowych technologii produkcji w rolnictwie zapewniających wysoką jakość produktu – Symbol nNT,
7. kredyty na realizację inwestycji w ramach „Branżowego programu rozwoju wspólnego użytkowania maszyn i urządzeń rolniczych” - symbol nBR10,
8. kredyty na realizację inwestycji w ramach „Branżowego programu restrukturyzacji przetwórstwa ziemniaka na skrobię w Polsce” - symbol nBR13,
9. kredyty na realizację inwestycji w ramach „Programu wspierania restrukturyzacji i modernizacji przemysłu mięsnego, chłodnictwa składowego i przetwórstwa jaj w Polsce” - symbol nBR14,
10. kredyty na realizację inwestycji w ramach „Branżowego programu mleczarstwa” - symbol nBR15,
11. kredyty inwestycyjne na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad,

deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę – symbol nKL01,

12. kredyty obrotowe na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę – symbol nKL02.

Kredyty preferencyjne na finansowanie inwestycji

Przeznaczenie kredytów obejmuje m. in.:

- dla gospodarstw rolnych i działów specjalnych produkcji rolnej - zakup użytków rolnych, zakup, budowa, modernizacja i remont budynków, zakup lub instalacja maszyn, urządzeń i wyposażenia, zakładanie plantacji wieloletnich,
- dla zakładów przetwórstwa produktów rolnych - budowa, modernizacja i remont budynków, zakup lub instalacja maszyn i urządzeń, zakup specjalistycznych środków transportu.

Oprocentowanie płacone przez kredytobiorcę nie może być niższe niż **2%** w skali roku. Obecnie oprocentowanie dla kredytobiorcy wynosi 3,8% w przypadku linii nIP i 2% w przypadku pozostałych linii kredytowych.

Okres kredytowania w zależności od linii kredytowej wynosi od **8 do 20 lat**, w tym karencja w spłacie kredytu nie może być dłuższa niż **2 lub 3 lata**.

Kwota kredytów nie może przekraczać:

- **80%** inwestycji w gospodarstwie rolnym (90% nGR) i nie więcej niż **4 mln zł**,
- **70%** inwestycji w działach specjalnych produkcji rolnej i nie więcej niż **8 mln zł**,
- **70%** inwestycji w przetwórstwie produktów rolnych i nie więcej niż **16 mln zł**,
- **80%** wartości akcji lub udziałów i nie więcej niż **4 mln zł** (linia nIP) lub **5 mln zł** (linia nGP).

Aby uzyskać preferencyjny kredyt inwestycyjny należy:

- przygotować plan inwestycji (z wyłączeniem kredytów na zakup akcji lub udziałów),
- złożyć w banku współpracującym z Agencją wniosek o kredyt wraz z planem inwestycji i innymi wymaganymi dokumentami.

W bieżącym roku gospodarstwa rolne mogą również zaciągać kredyty inwestycyjne, do których Agencja stosuje pomoc w postaci **częściowej spłaty kapitału** (nowa forma pomocy - uruchomiona w październiku 2010 r.). W przypadku tych kredytów wysokość oprocentowania określa bank, a Agencja spłaca za kredytobiorcę część kapitału - maksymalnie 33 tys. zł.

Plan finansowy Agencji na 2011 r. na dopłaty do oprocentowania kredytów inwestycyjnych udzielanych w 2011 r. przewiduje kwotę **79 800 tys. zł**, przy założeniu limitu akcji kredytowej w wysokości 3 mld zł. Kwoty te zostały przyznane bankom na 2011 r. na podstawie ich pisemnych wniosków.

Jednocześnie banki, wg danych otrzymanych na dzień 31.07.2011 r., od początku 2011 r. udzieliły **7 921** kredytów inwestycyjnych na kwotę **1 562 mln zł**.

Ponadto, w planie finansowym na 2011 r. na częściową spłatę kapitału kredytów udzielanych w 2011 r. zarezerwowana została kwota **5 000 tys. zł**, która w całości udostępniona została bankom współpracującym. W ramach tej formy pomocy w omawianym okresie banki udzieliły **118** kredytów na kwotę **11 mln zł** wykorzystując środki Agencji w wysokości około 1,6 mln zł.

Kredyty preferencyjne na wznowienie produkcji po klęskach

W 2011 r. Agencja kontynuuje stosowany od wielu lat program pomocy na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę. Program jest finansowany w całości ze środków krajowych i funkcjonuje równolegle do działania "Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych" realizowanego w ramach PROW 2007 - 2013.

Przeznaczenie kredytów „klęskowych” obejmuje m. in.:

- odbudowę, remonty kapitalne budynków i budowli do produkcji lub przechowywania, remont lub zakup w miejsce zniszczonych: ciągników, maszyn, urządzeń rolniczych,
- zakup rzeczowych środków obrotowych do produkcji rolnej np.: materiału siewnego, nawozów, środków ochrony roślin, paliwa na cele rolnicze, inwentarza żywego, pasz.

Formalnym dokumentem potwierdzającym wystąpienie szkody jest **opinia wojewody** dot. zakresu i wysokości szkód. Poszkodowany składa ją w banku wraz z wnioskiem o kredyt i innymi dokumentami (w przypadku kredytu inwestycyjnego z planem inwestycji).

Kwota kredytu inwestycyjnego nie może przekroczyć wartości odtworzeniowej środków trwałych, a obrotowego kwoty obniżenia dochodu. Jednocześnie kwota kredytu może wynosić max **4 mln zł** - gospodarstwa rolne lub **8 mln zł** - działy specjalne produkcji rolnej.

Wkład własny kredytobiorcy **nie jest wymagany**. Kredytobiorca zobowiązany jest natomiast w terminie 3 miesięcy od pobrania kredytu udokumentować jego wykorzystanie. W przypadku kredytu obrotowego udokumentowaniu podlega **co najmniej 50%** wydatków.

Oprocentowanie kredytów wynosi obecnie:

- **0,1%** w skali roku – jeżeli poszkodowany ubezpieczył min. 50% powierzchni upraw rolnych, z wyłączeniem łąk i pastwisk, lub 50% zwierząt gospodarskich,
- **3,85%** w skali roku – w pozostałych przypadkach.

Okres kredytowania dla kredytu klęskowego inwestycyjnego nie może wynosić więcej niż 8 lat, natomiast dla kredytu klęskowego obrotowego – maksymalnie 4 lata. Karencja w spłacie kredytu nie może być dłuższa niż odpowiednio 2 lata lub 4 lata.

Od początku 2011 r. do chwili obecnej do Agencji wpłynęło 39 zgód Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na uruchomienie tej formy pomocy państwa dla **ok. 4 tys. gospodarstw**, poszkodowanych w wyniku klęski powodzi z 2010 r. i 2011 r., przymrozków wiosennych w 2011 r., gradu w 2011 r., deszczu nawalnego w 2010 r., obsunięcia się ziemi w 2011 r.,

ujemnych skutków przezimowania w 2011 r. **Oszacowana przez komisje wojewódzkie kwota strat wynosi łącznie 160,3 mln zł.**

Z tytułu tegorocznych klęsk żywiołowych MRiRW wydał 21 zgód dla następujących województw:

- dolnośląskiego – 3 zgody z tytułu powodzi i przymrozków wiosennych,
- kujawsko-pomorskiego – 3 zgody z tytułu powodzi, przymrozków wiosennych i ujemnych skutków przezimowania,
- lubelskiego – 4 zgody z tytułu ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, gradu i powodzi,
- lubuskiego – 2 zgody z tytułu powodzi i ujemnych skutków przezimowania,
- mazowieckiego – 2 zgody z tytułu powodzi i przymrozków wiosennych,
- podkarpackiego – 1 zgoda z tytułu ujemnych skutków przezimowania i obsunięcia się ziemi,
- pomorskiego – 1 zgoda z tytułu ujemnych skutków przezimowania,
- warmińsko-mazurskiego – 3 zgody z tytułu powodzi, gradu, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych,
- wielkopolskiego – 1 zgoda z tytułu powodzi i ujemnych skutków przezimowania,
- zachodniopomorskiego – 1 zgoda z tytułu powodzi i ujemnych skutków przezimowania.

Dotychczas Banki nie występowały do Agencji o przyznanie dla ww. województw limitów środków umożliwiających udzielanie kredytów klęskowych.

Na 2011 r. w planie finansowym na dopłaty do oprocentowania kredytów klęskowych udzielanych w 2011 r. zarezerwowana została kwota **30 920 tys. zł**, przy założeniu akcji kredytowej ok. **1 mld zł**. Banki otrzymały limit środków na dopłaty do oprocentowania nowo udzielanych kredytów w kwocie **14,7 mln zł**. Przyznana bankom akcja kredytowa wynosi **502 mln zł** i dotyczy potrzeb banków z tytułu klęsk żywiołowych mających miejsce w 2010 r.

Wg danych otrzymanych z banków na dzień 31.07.2011 r., od początku 2011 r. udzieliły one **14 628** kredytów klęskowych na kwotę **410 mln zł**.

Banki współpracujące z Agencją

Obecnie o kredyty preferencyjne można ubiegać się w: Banku Polskiej Spółdzielczości S.A., Banku Gospodarki Żywnościowej S.A., Mazowieckim Banku Regionalnym S.A., Gospodarczym Banku Wielkopolski S.A., ING Banku Śląskim S.A., Banku Zachodnim WBK S.A., Banku Polska Kasa Opieki S.A., a także w bankach spółdzielczych zrzeszonych w BPS S.A., SGB GBW S.A. i MR Bank S.A.

Gwarancje i poręczenia spłaty kredytów

O dodatkową pomoc w formie gwarancji lub poręczenia może ubiegać się kredytobiorca, który nie ma pełnego i wymaganego procedurami banku zabezpieczenia kredytu ale posiada, według oceny banku, zdolność do spłaty zabezpieczonego przez Agencję kredytu. Ponadto ubiegając się o gwarancje lub poręczenie kredytobiorca nie może zalegać z płatnościami z tytułu podatków, składek na ubezpieczenia społeczne oraz nie może mieć wymagalnych zobowiązań wobec Agencji z tytułu udzielonej pomocy.

Gwarancje lub poręczenia spłaty kredytów mogą być udzielane przez Agencję do wysokości:

- 60% wykorzystanej kwoty kredytu i nie więcej niż do kwoty **1 mln zł** – w przypadku poręczeń spłaty kredytów inwestycyjnych oraz kredytów na zakup akcji lub udziałów,
- 80% wykorzystanej kwoty kredytu i nie więcej niż do kwoty **1 mln zł** – w przypadku gwarancji spłaty kredytów inwestycyjnych oraz kredytów na zakup akcji lub udziałów,
- 80% wykorzystanej kwoty kredytu i nie więcej niż do kwoty **100 tys. zł** – w przypadku gwarancji lub poręczeń spłaty kredytów „klęskowych”.

Gwarancje i poręczenia są terminowe, tj. udzielane są maksymalnie na okres objęty umową kredytu, wydłużony o 3 miesiące. Gwarancją lub poręczeniem nie mogą być objęte odsetki, prowizje i inne opłaty należne bankowi, a także koszty zaspokojenia wierzytelności banku.

Warunkiem ubiegania się o udzielenie gwarancji lub poręczenia jest w szczególności:

- zawarcie pomiędzy bankiem a Kredytobiorcą warunkowej umowy kredytu, tj. umowy zawierającej warunek, że bank uruchomi kredyt po przyjęciu udzielonej przez Agencję gwarancji lub po podpisaniu umowy poręczenia przez Agencję i bank,
- złożenie przez Kredytobiorcę za pośrednictwem banku wniosku o udzielenie gwarancji lub poręczenia, na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję wraz z wymaganymi załącznikami.

Agencja z tytułu udzielonego poręczenia lub gwarancji pobiera jednorazowo prowizję w wysokości od 0,3% do 0,5% kwoty poręczenia oraz od 0,75% do 1,5% kwoty gwarancji (zależnie od długości okresu, na jaki udzielono poręczenie lub gwarancję).

O poręczenia lub gwarancje spłaty kredytów klęskowych można ubiegać się za pośrednictwem banków udzielających kredytów preferencyjnych.

Z dodatkowej pomocy Agencji, związanej z kredytami preferencyjnymi, w 2011 r. skorzystało 2 kredytobiorców, którym Agencja udzieliła 2 poręczeń kredytów inwestycyjnych w wysokości **480 tys. zł**.

